

Табий газни у-л туржи истеъмолчиларга етказиб бериш ва қабул қилиши

ШАРТНОМАСИ

2023 йил " 15 июль " -сон

Самарқанд вилояти (шартнома тузилган жой)

Низом асосида фазилат қоритувчи
Халк. Маълумот Бўриш

(Истеъмолчи номи)

кейинги ўринларда "Истеъмолчи" деб аталади), раҳбари

бнр
томонидан ҳамда Низом ва 2024 йил " 3 " август да берилган
ишончлинома асосида фазилат қоритувчи "Халк. Маълумот Самарқанд"
ва "Халк. Маълумот Бўриш" (кейинги ўринларда "Етказиб берувчи" деб
(газ таъминоти таъкилоти номи) аталади), раҳбари
тўғрисида мазкур шартнома ни тузилди

ЎШАРТНОМА ПРЕДМЕТИ

1.1. Етказиб берувчи ўз зиммасига газ тармоқлари орқали Истеъмолчининг
келишилган буюртманомаси бўйича табиий газ (кейинларда ўринларда газ деб
аталади) етказиб бериш мажбуриятини олади, Истеъмолчи эса ўз зиммасига ушбу
шартноманинг 1.4-бандида кўрсатилган ҳажмда газни қабул қилиш мажбуриятини
олади ҳамда тўловларни белгиланган нарх бўйича ўз муддатда амалга оширади.

1.2. Етказиб берувчи газни ушбу шартномага ва газлаштириш лойиҳасига
мувофиқ, газдан фойдаланиш учун стандартлаштирилган ва сертифициклатта эга
газ қурilmалари, шунингдек, электрон газни ҳисоблаш приборлари (кейинги
ўринларда ҳисоблаш приборлари деб аталади) мавжуд бўлганда етказиб беради.

1.3. Истеъмолчи Етказиб берувчига таъкилланган меъёрларга (Табиий газдан
фойдаланиш қоидаларининг 6-бандига) асосан ишлаб чиқариладиган маҳсулотга
(ёки кўрсатилмаётган хизмат) нисбатан келгузи йилда газга асосланган эҳтиёжни
тақдим этади.

Истеъмолчи жорий йилнинг 15 июль кунига қадар келгузи йилда истеъмол
қилиниши тахмин қилинаётган газ ҳажми бўйича буюртма беради.

1.4. Истеъмолчи билан келишилган буюртма бўйича етказиб бериладиган
газ ҳажми техник шартларда белгиланган босим ва ҳажмда 2024 йилда
куб.м. нархи 660,01 минг сўмини таъкил қилди, жумладан
чораклар ва ойлар бўйича куйидагича тақсимланган:

I чорак	850	минг куб.м.	январь	300	февраль	300	март	250
II чорак	250	минг куб.м.	апрель	250	май			
III чорак		минг куб.м.	июль		август		сентябрь	
IV чорак	850	минг куб.м.	октябрь	250	ноябрь	300	декабрь	300

Етказиб берувчи томонидан хизматларни тўлиқ ҳажмда кўрсатиши учун магистрал ва газ тақсимоти тармоқларининг ишлаши наздан чиққан тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қароридан қайт этилган шартлилик ва ижтимоий аҳамиятта эга. Истеъмолчиларга 20 йилда зарур бўлган таъбиринг таъбиринг минимал ҳажми _____ минг куб метрлик; шу жумладан чораклар ва ойлар бўйича кўйилган тақсимот қилиди:

I чорак	_____	минг куб.м.	январь	_____	февраль	_____	март	_____
II чорак	_____	минг куб.м.	апрель	_____	май	_____	июнь	_____
III чорак	_____	минг куб.м.	июль	_____	август	_____	сентябрь	_____
IV чорак	_____	минг куб.м.	октябрь	_____	ноябрь	_____	декабрь	_____

1.5. Агар, Истеъмолчи ойлари бўйича бўлинган буюртмадан тақлим эмаса, Етказиб берувчи томонидан чорак учун ажратилган таъбиринг газ ҳажми ойлари бўйича бир йил миқдорда тақсимланади.

1.6. Етказиб берувчи Истеъмолчи буюртмаларини таъбиринг газ ресурсларининг ва газни тақсимлашнинг тақдирининг балансида мувофиқ ажратилган ҳажмлар доирасида қайта кўриб чиқиши мумкин. Истеъмолчи томонидан навоҳидда оқ (чорак) учун кўрсатилган таъбиринг газ ҳажмлари ўзгариши бўйича 10 кун олдинга таъбиринг тақсимотида хабар берган тақдирда, бундай ҳолат ортқича олдинга тақсимоти деб ҳисобланади.

II. ГАЗНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ ШАРТЛАРИ

2.1. Газ ушбу шартномада қайт этилган (1-4-банд) муқаддирлари ва ҳажмларида ҳамда ГОСТ 5542-2014 (Сановат ва коммунал фойдаланиш учун таъбиринг ёнғичи газга) га мувофиқ тарздаги таъбиринг газни етказиб берилади.

2.2. Истеъмолчи Етказиб берувчидан ушбу шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларида асосан жорий ой учун газ истеъмолининг суғуриши меъри доирасида газ қабул қилиб олади, шунингдек, ой охирида тузилган газ етказиб бериш ва қабул қилиш далолатномасини имзолайди.

2.3. Етказиб берувчи Истеъмолчига 24 соат ичда газ етказиб бериш ва қабул қилиш тартиби ва шартлари ўзгаришлари тўғрисида барча усуллар орқали Истеъмолчининг хабарлари қилиши шарт.

Етказиб берувчининг авария-диспетчер хизматлари телефон рақамлари:
Истеъмолчи манзили ва телефон рақами:
Ушбу шартномада қайт этилган таъбиринг таъбиринг минимал ҳажми _____ минг куб метрлик; шу жумладан чораклар ва ойлар бўйича кўйилган тақсимот қилиди.

2.4. Етказиб берувчи Истеъмолчининг газ етказиб бериш қисқартрилишига қадар қанимда 24 соат аввал бу ҳақида хабардор қилиши шарт, магистрал газ қувурларида юз берган авария ҳолатлари бундан мустасно. Истеъмолчи хабардор қилинган кейин газ етказиб бериш дарҳол қисқартрилади ёки тўхтатади.

2.5. Магистрал ва тақсимловчи газ қувурларининг технологик иш режимида бўлишида, шунингдек, куз-киш мавсумида ижтимоий соҳа объектларини ва аҳоли истеъмолчиларини бир маромда таъбиринг газ билан таъминлаш мақсадида Етказиб берувчи Истеъмолчининг оқошланган ҳолда газ етказиб беришнинг чеклаш ёки

тўхтатиб қўйиши ҳуқуқига эга, Истеъмолчи эса захира ёқилиги туридан фойдаланишга ўтди.

2.6. Истеъмолчи Етказиб берувчи билан газ етказиб бериш-қабул қилиш доирасида тежор маълумотларни мухтазам алмашини таъминлаш учун жавобгарлиқни ўз зиммасига олади.

2.7. Истеъмолчи захира ёқилиги туридан фойдаланишнинг қўлида тутиши ва уни ётарли миқдорда (3 ойдан кам бўлмаган муддатда) шакллантириши шарт. Истеъмолчи Етказиб берувчининг асосланган талаби билан таъбиринг газдан фойдаланиш қондаларига мувофиқ захира ёқилигига ўтиши ва газдан фойдаланишнинг тўхтатиши лозим. Газ етказиб беришнинг тўхтатилиши тегишли далолатнома ёқилиги расмийлаштирилади.

2.8. Истеъмолчи ўзига тегишли бўлган газ тармоқлари ва уларда ўрнатилган ускуналар, ГТТ (газ тақсимлаш пункти), газдан фойдаланиш ускуналаридан соҳа ҳолда фойдаланиш, уларга хизмат кўрсатиш ҳамда сақлаш учун жавобгар ҳисобланади.

2.9. Истеъмолчининг қўшимча газдан фойдаланиш ускуналари ўрнатилиши, реконструкция қилиниши ёки таъмирланиши оқибатида газ сарфлаш ҳажми ўзгаришига олиб келган ҳолларда, Истеъмолчи Етказиб берувчидан қўшимча газдан фойдаланиш ускуналарини ўрнатилиши ёки реконструкция қилишга техник шартларни олғини шарт. Газ тармоқларига уланиш таъбиринг газдан фойдаланиш қондаларига мувофиқ амалга оширилади.

2.10. Истеъмолчи ёки Етказиб берувчининг тўлов рекевизитлари ўзгариш ҳолатларида улар зудли билан бир-бирини бу ҳақида хабардор қилиши шарт.

2.11. Таъбиринг газни қазиб олиш, қайта ишлаш, узатиш, тақсимлаш ва истеъмол қилиш режимида ягона узлуксиз технологик жараянини ҳисобга олиб, таъбиринг газни Ишлаб чиқарувчи ва Етказиб берувчининг талабларини бажариши Истеъмолчилар учун мажбурий ҳисобланади.

III. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗНИ ҲИСОБГА ОЛИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШИ

3.1. Газни ҳисобга олмасдан етказиб беришга йўл қўйилмайд.

3.2. Етказиб берилган газ миқдори газ тармоқлари бўлиниши чегарасида ўрнатилган ҳисоблаш приборлари кўрсаткичлари ёки ўлчам комплекси бўйича аниқланган ҳамда ҳар икки томон имзолайдиган газ етказиб бериш ва қабул қилиш далолатномаси билан расмийлаштирилади.

Газ тармоқи бўлиниши чегараси (Истеъмолчи балансида бўлган газ тармоқининг бошланғичи ҳисобланми) Етказиб берувчи ва Истеъмолчи ўртасидаги, тегишлилиги бўйича аниқланган газ тармоқи бўлиниши нуктаси ҳисобланади ва унда ҳисоблаш приборлари ўрнатилиши шарт.

3.3. Бирлик миқдори стандарт шартда 1 м³ газ олғанда: ҳарорат 20° С, босим 101,325 кПа (760 ммHg) (ГОСТ 2939-63 1.1-бандига асосан). Газ ҳажми таъбиринг физик-кимёвий параметрлари (стандарт шартда, азот ва карбонат ангидриди) қийматлари бўйича тузатилади.

Газ миқдори ўзгаришнинг автотитининг меъриий-ҳуқуқий ҳужжатлари талабларида мувофиқ газ миқдорини стандарт шартда автоматик равида келтирилган газни ҳисоблаш приборлари ёрдамида аниқланади.

3.4. Етказиб берувчининг ёки Истеъмолчининг балагисида бўлган газ ўлчаш прибори ва/ёки ўлчов комплекси унинг мулкчи хисобланади.

3.5. Истеъмолчи томонидан газ ўлчаш прибори ва/ёки ўлчов комплекси таъмирланган қондалар ва метёрларга мувофиқ амалга оширилади ва Етказиб берувчи билан келишдилади. Истеъмолчи томонидан газ ўлчаш прибори ва/ёки ўлчов комплекси газ истеъмолчи хисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизми (ТТХНАТ-АСКУТ) дариға уланшиш лозим.

3.6. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексини ўрнатиш ва ишлатиш амаллари қондалар ва метёрларга мувофиқ амалга оширилиши керак.

3.7. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекси эгаси уни ишлатиш давомида О'з ДСИ 8.030:2008 "Ёқилги ва энергия. Хисобга қўйилган умумий талаблар", О'з ДСИ 8.031:2008 "Ёқилги ва энергия. Ўлчаш приборлари билан жиҳозлаш ва уларни ишлатиш" давлат стандартлари талабларига, шунингдек ўлчаш приборлари ишлаб чиқарувчининг талабларига риоя қилиш.

3.8. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларининг метрологик ва техник тавсифлари амалдаги метёрлар ва қондаларга мувофиқ бўлиши керак.

3.9. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекслари "Ўзстандарт" агентлигининг жорий қислов қўриғидан ўтказилган сертификатга ва/ёки метрологик аттестациясига эга бўлиши керак. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларининг қислов қўриқдан ва/ёки метрологик аттестациясидан ўтши даврини "Ўзстандарт" агентлиги белгилайди.

Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекслари эгаси газ ўлчаш приборларини қислов қўриқдан ўтказиш ва/ёки ўлчов комплексларини (ва унинг тарқибий қисмларини) "Ўзстандарт" агентлигига метрологик аттестациядан ўтказишнинг ўз вақтида бажарилиши учун масъулдир.

3.10. Режалаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қислов қўриғи/қалибни, тораёиш мосламасини алмаштириш, таъмирлаш) газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатиш техник ва/ёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккала томоннинг вақиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатиш, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги метёрлар ва қондаларга мувофиқ эгаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вақили) томонидан амалга оширилади.

3.11. Режалаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қислов қўриғи/қалибни, тораёириш мосламасини алмаштириш, таъмирлаш) газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатиш техник ва/ёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккала томоннинг вақиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва/ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатиш, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги метёрлар ва қондаларга мувофиқ эгаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вақили) томонидан амалга оширилади.

Етказиб берувчининг вақилини газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексининг эгаси чакирлади.

3.12. Газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплексларига модернизация қилиш, газ ўлчаш приборларини алмаштириш, таъмирлашнинг бошқа усулларини талолаш масалалари Етказиб берувчи билан келишдилади.

3.13. Газнинг физик-қимёвий параметрлари (стандарт шароитдаги зичлик, асос ва карбонат ангидрид) газ ўлчаш приборининг конфигурациясига киритиладди.

Газ ўлчаш приборининг эгаси газнинг физик-қимёвий параметрларини ўз вақтида газ ўлчаш приборини конфигурациясига киритиши таъминлайди. Етказиб берувчи Истеъмолчига таъини физик-қимёвий параметрларини ўз вақтида етказиб берилишини таъминлайди.

3.14. Етказиб берувчи ўзининг тамгаларини газ ўлчаш приборларига ва/ёки ўлчаш комплексининг газ ҳақинини ўлчашга таъсир қиладиган қисмларига Истеъмолчи иштирокида ўрнатади ва тегишли даволатнома тузилади. Ўрнатилган тамгаларни бўғилмига Истеъмолчи жавобдардир.

3.15. Етказиб берувчи Истеъмолчининг газ ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчов комплекслари ва уларнинг тарқибий қисмларининг тўғри ишлатиши кузатиш хукукига эга. Шу билан бирга, Истеъмолчи Ўзбекистон Республикаси конституциясига мувофиқ Етказиб берувчи вақилларининг ўлчаш приборлари ва/ёки ўлчаш комплексларига тўсиқсиз кирилиши таъминлайди.

3.16. О'з ДСИ 8.586:(1-5)-2005 бўйича ўлчов комплекси ва ўлчаш приборлари ишида тайрибани ҳолатлар юзга келган таҳдирда О'з ДСИ 8.064:2017 бўйича таъини микроли хисобланади (корректировка). Ўлчаш қуримаси ва/ёки ўлчаш комплекси фаолиятига руҳсатсиз аралашини ҳолатлари бундан мустаъно.

3.17. Олинган газ учун хисоб-китоб, қуйидаги ҳолларда тамгаланмаган газдан фойдаланиш уқуқисининг 24 соат давомида ишлаб туриши хисоб-китобидан амалга оширилади:

а) таъин хисобга олмаган ҳолда газ истеъмолчи – таъин хисоблаш прибори ва таъин сарф қилиш нормаси бўлмаганда, таъин хисоблаш приборини ештиб ўтган ҳолда истеъмол қилиш (ноқонуний байпас линиялари уланганда) охирги хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган қулдан аниқланган қулгача, лекин даръво муддатидан қўл бўлмаган даврга;

б) хисобга олиш приборини улаш таътиби ва схемаси ўзгартрилганда - охирги хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган қулдан, лекин даръво муддатидан қўл бўлмаган даврга;

в) хисобга олиш прибори бузилганда (хисобга олиш прибори бузилаётганини таъдиқловчи хужжатлар маъжуд бўлганда) – шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларини инобатга олган ҳолда бир хисоб-китоб давридан қўл бўлмаган даврга;

г) хисобга олиш прибори маъжуд бўлмаганда – қислов қўриғидан ўтказиш учун ечилиганда – хисобга олиш прибори ечилиш қулдан "Ўзстандарт" агентлигидан қисловдан ўтказилиб, сертификат олинб жойига ўрнатилган қулгача бўлган вақтга;

д) хисобга олиш приборини қислов қўриғидан ўтказиш ва/ёки ўлчов комплексини метрологик аттестациядан ўтказиш муддати тулганда – қислов қўриғидан метрологик аттестация ўтказиш муддати тулган қулдан қислов қўриғидан ёки метрологик аттестация ўтказиш учун ечилиш қулгача бўлган вақтга.

е) хисобга олинч прибори ёки ўлчов коэф.лексининг қисмларига ўрнатилган тамгаларнинг бутлиги бузиқчилигида – охириги –курча ёки газ таъминоти таъкилотига вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб, лекин бир хисоб-китоб тизимини тан кўп бўлмаган вақтда;

ж) хисобга олиш приборини ўзбошимчилик ечиб қуйилганда – охириги кўрик ёки газ таъминоти таъкилотига вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача бўлган вақтда;

з) газни тарқатиш термोकларининг технологик режимини буздирилган газ кувурларида ёки ГТТларда асбоб-ускуналар ўрнатилганда - охириги кўрик ёки газ таъминоти таъкилотига вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача бўлган вақтда;

и) Газ хисоблаш ускунасининг коифитураларида наконуний тарзда ташқи таъсир кўрсатган ҳолда таъиний газни истезьмог қилиш ҳолатлари аниқланганда – ташқи таъсир кўрсатилган кундан бошлаб (агар арыалашув кунини ва фактини таъкилотичи хужжатлар мавжуд бўлса), бироқ даъво муддатидан орттиқ бўлмаган муддатга;

к) хисобга олиш приборининг хотирасида сақланган архив маълумотларини қўқотилш, газ ўлчашни автоматлаштирилган тизимидан хисобот оинда маълумотлар олиш нақони бўлмаганда ёки етказиб берувчининг оператив журналиридан олинган маълумотлар бўлмаган тақдирда. (Хисоб-китоб учун ТЎХНАТ (АСКУТ) тизими жорий қилинган истезьмогчиларда хисобот даври учун архив маълумотлари мавжуд бўлмаган ҳолларда истезьмог қилинган таъиний газ хажмлари тўрисындаги маълумотлар ТЎХНАТ тизимида қайд этилган маълумотлардан олинган);

л) газ истезьмоли хажмлари хисобга олиш приборининг руҳсат этилган максимал ўлчов четарасидан орттиқча бўлганда, шомбаданмаган газ жиҳозларидан фойдаланилган газ учун хисоб-китоблар охириги ҳагловодан ўтказиш даълолатномаси тўзилган кундан, ҳаттов даълолатномаси мавжуд бўлмаганда эса – газ таъминоти таъкилотига вақили томонидан охириги марта бориб кўрилган кундан амалга оширилган;

м) газлаштириш хужжатларини расмийлаштиривасдан истезьмогчи томонидан кўшимча газ қўрилмаси ўрнатилш ҳолати аниқланганда (кўшимча газ аниқомларини ўрнатиб олиб фойдаланаетганилик факти бўйича асослантпрувучи хужжатлар мавжуд бўлганда) – бир хисоб-китоб давритга;

3.18. Истезьмогчининг хисобга олиш прибори газ хажминини настиқн четараси остида сарфлаганда, газ хажми хисобга олиш прибори ва/ёки ўлчов комплексининг метезьри-техник хужжатларида кўрсатилган ўлчовининг настиқн четарасида олинган.

3.19. Етказиб берувчи томонидан етказиб берилган газ хажмининг нашончилигида таъсир кўрсатувчи ўлчов комплекслари ва хисоблаш приборларининг ишлаши бузилган ҳолатлар аниқланганда, Етказиб берувчи “Устандарт” агентлиги бўлиналарида ўлчов комплекслари ва газни хисоблаш приборларини экспертизадан ўтказишнинг талаб қилиш ҳуқукига эга.

Агар ўлчов комплекслари ва хисоблаш приборлари носоз бўлса, экспертизадан ўтказишнинг учун тўловлар Истезьмогчи томонидан, соз ҳолатда бўлганда эса – экспертиза ўтказишнинг талаб қилган Тараф томонидан амалга оширилган.

3.20. Агар хисобга олиш прибори ишдан чиқажда ёки хисобга олиш приборидан газ сизиб чиқилш ҳолатлари аниқланган тақдирда Истезьмогчи 24 соат ичида Етказиб берувчига бу ҳақда хабар бериши шарт. Шунингдек корхонадаги газ ишлатилган асбоб-ускуналарни ишлаш трафигини тузиши ва ишламайилган газ асбоб-ускуналарини Етказиб берувчи билан биргалликда ўчириб тамгаланишнинг таъминлаши шарт.

3.21. Хисобга олиш приборларида газ сизиб чиқилш ҳолати аниқланган тақдирда қайта хисоб-китоблар охириги кўрик ёки газ таъминоти таъкилотига вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврда амалга оширилади. (0% Dst 8.586 та кўра газни аниқлаш тизимлари терметик ҳолатда бўлиши керак).

IV. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗ УЧУН ХИСОБ-КИТОБНИ АМАЛГА ОШИРИШ

4.1. Истезьмогчи мазкур шартнома асосида етказиб берилган газ учун тўловни амалга ошириши шарт.

4.2. Газ учун нархлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигитомонидан амалдаги конунчилиқка мувофиқ белгиланади.

4.3. Истезьмогчи хисоб-китоб қилиш даври бошланшидан камида 5 кун олдин Етказиб берувчининг хисоб рақамига ушбу шартноманинг 1.4 ва 1.5-бадалларида кўрсатилган ойлик газ хажми қийматининг 100 фоиз суммасини олдиндан тўлайди.

Хисоб-китоб даври бошланшидан камида 5 кун олдин хисоб-китобни 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида амалга ошириш хоҳишини билдирган истезьмогчилар хисоб-китоб амалга оширилган даврни кўрсатиб етказиб берилган таъиний газ учун 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида хисоб-китоб қилиш тўрисида Етказиб берувчига билдирти тартибда мурожаат қилишга ҳақлидир. Бундай ҳолатларда истезьмогчилар хисоб-китоб даври бошланшидан камида 5 кун олдин газ таъминоти таъкилотининг хисоб рақамига таъиний газ етказиб берилган тўзилган шартномада кўрсатилган ойлик таъиний газ хажми қиймати суммасининг 50 фоизи миқдорда олдиндан ҳақ тўлашлари шарт. Амалда истезьмог қилинган таъиний газ хажми учун якуний хисоб-китоб хисобот оинининг охиригача амалга оширилади.

4.4. Истезьмогчига газ олдиндан тўловсиз етказиб берилмайди.

4.5. Олдиндан тўлов амалга оширилмаган тақдирда, Истезьмогчига газ етказиб берилмайди (стратегик корхоналар ва ижтимоий аҳамиятта эга истезьмогчилар бундан мустасно).

4.6. Истезьмогчи ҳар ойнинг 10 санасига қадар аввалги ойда истезьмог қилинган газ учун якуний хисоб-китобни амалга ошириши керак.

4.7. Стратегик ва ижтимоий аҳамиятта эга Истезьмогчилар хисоб-китоб қилиш оини тўтатган кейин 30 кун мобайнида олинган газ учун якуний хисоб-китобни амалга оширадилар.

4.8. Таъиний газдан фойдаланишда Истезьмогчининг айби билан таъиний газ етказиб берилш шартномада кўрсатилганидан ҳажмдан кам фойдаланилган тақдирда, аванс тарзида тўланган маблағлар қайтарилайди, кўрсатиб ўтилган маблағлар эса келгусида газдан фойдаланишда хисобга олинган.

4.9. Истеъмолчи томонидан табиий газ етказиб бериш учун тузилган шартномада белгилангандан кўп ҳажмда ва газ таъминоти таъкиллоти билан оқиддан келишилмасдан газ олинган тақдирда, Истеъмолчидан шартномадаги ҳажмлардан ортқча олинган табиий газ киймагига нисбатан 1,4 коэффицент билан оширилган тўлов ундирилади.

Бунда, белгиланган тартибча ҳисоблаш приборини алмаштириш, таъмирлаш, шунингдек, Истеъмолчига алоқадор бўлмаган турли хил (электр таъминоти, носозлиги, чакмак, гаска туташуви ва х.к.)даги техник носозликлар аниқланганлиги сабабли истеъмол килган табиий газ ҳажминини ўнатишдан газ асбоб ускуналарини тўлик қувватда бўйича ҳисоб-китоб килиниши натижада шартномадаги ҳажмлардан ортқча ҳажмларни ташқил қилган ҳолатлар бундан мустасно.

4.10. Табиий газ учун Истеъмолчининг қарзи мавжуд бўлган тақдирда, унинг аазисе тўловни ҳисобга ўтказилган маблаглари Истеъмолчининг ҳабардор қилган ҳолда қарзи қолдишига йўналтирилади ва аванс тўловни сифатида ҳисобга олинмайди.

4.11. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ киймати ўз вақтида тўланмаганда, Истеъмолчи муддатни ўтган ҳар бир кун учун муддатни ўтган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорда, лекин муддатни ўтган тўлов суммасининг 50% фондидан ошмакданган миқдорда пеня тўлайди.

4.12. Ҳисоб-китоб ойда етказиб берилган табиий газ ҳажми Етказиб берувчи вақтдаги томонидан табиий газ истеъмолчининг ҳисобга олиш приборидан кўрсаткичлари, ёзиб олинган ПЕХНАТА уланган, шунингдек, табиий газни истеъмол қилишни ҳисобга олиш приборларига эга бўлмаган ва белгиланган метрлар бўйича ҳисоб-китоб қилинган истеъмолчилар бундан мустасно) асосда, кейинчалик ёзиб олинган кўрсаткичлар Fossa теъминоти киритилиш, шунингдек, истеъмолчилар томонидан табиий газ истеъмолчилиги ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини илтифатча хизматлар эоситларидан фойдаланган ҳолакирилиши орқали аниқланади.

4.13. Шартноманинг 4.12-бандига асосан кўрсаткич олинганидан сўнг кейинги ойнинг 5 кунига қадар Етказиб берувчи томонидан ҳисоб-китоб оини учун газ етказиб бериш-қабул қилиш даволатномаси расмийлаштирилади. Расмийлаштиришдан сўнг газ етказиб бериш-қабул қилиш даволатномасига асосан истеъмолчига электрон ҳисоббарак-фактура юборилади.

4.14. Етказиб берувчида истеъмолчи ўртасидаги ҳисоб-китобларнинг ҳаққонийлигини таъминлаш учун ҳисобот даврида газни етказиб бериш-қабул қилиш даволатномаси Истеъмолчида куйидаги техник ҳужжатлар мавжуд бўлганда расмийлаштирилади:

а) газни ҳисоблаш прибори хотирасидан ҳисобот даври учун олинган (кўчирма) архив маълумотлари;

б) Истеъмолчида тақдим этилган, Истеъмолчининг бўлиниш чеграсига ча бўлган жойдаги газ тармоқлари ва ГТҚлардаги технологик йўқотишларнинг ҳажми тўғрисидаги даволатноманинг мавжудлиги; Бунда Истеъмолчини балансида бўлган газ тармоқлари ва ГТҚдаги технологик йўқотишлар Истеъмолчи ҳисобига олиб борилади.

4.15. Истеъмолчининг 7 кунидан кейинги вақтда Етказиб берувчидан ҳисоб-китоб оини учун газ етказиб бериш ва қабул қилиш даволатномасини қабул қилиб олади, имзолаган ва бир нусхасини Етказиб берувчига жўнатади.

Расмийлаштирилган газ етказиб бериш-қабул қилиш даволатномасига асосан электрон ҳисоббарак-фактураги қабул қилади.

4.16. Табиий газни етказиб бериш-қабул қилиш даволатномасини имзоламасини ёки уни эълитрозлар билан имзолаш Истеъмолчининг кўрсатиб ўтилган табиий газ ҳажмлари учун тўловлардан озод қилмайди. Уzatлган ёки қабул қилинган газ миқдорини аниқлашдан норози бўлган томон даволатномада норозилик сабабларини мажбурий асос этириш йўли билан ҳисоб-китоб қилиш оини тўлатдан кейин 10-кунгача бошқа томонга бу тўғрда маълум қилиб, сўнг даволатноманинг бир нусхасини Етказиб берувчи вақитига тақдим қилади. Ушбу масалани ўзаро ҳал этиш имконияти бўлмаганда, келишмовчилик сабаблари белгиланган тартибда кўриб чиқилиши керак.

4.17. Истеъмолчидан дебиттор қарзлари ундириш Етказиб берувчи томонидан қонунида белгиланган тартибга амалга оширилади.

4.18. Газ ўзиб куйилганидан сўнг ўзбошимчилик билан қайта уланганида, истеъмол қилинган газ ҳажми ва унинг қиймати газ ўзиб куйилган кундан бошлаб, уланган газдан фойдаланиш ускунасининг бир суткада 24 соат ичида тўлик қувват билан ишлаб туриши ҳисобидан аниқланади.

4.19. Газ учун амалдаги тарифлар (нархлар) ўзгарган тақдирда, Етказиб берувчи бу ҳақдаги ахборотни ўн беш кун олдин оммавий ахборот воситалари орқали ҳабардор қилади. Газ учун тарифлар ўзгарганида, мажкур шартнома ўз қучида қолади, истеъмол қилинган газ учун тўлов эса янги тариф асосида, у қонунида белгиланган тартибда қучча кирганидан сўнг амалга оширилади. Бунда истеъмолчи табиий газнинг аванс тариксида тўланган ҳажми учун тўлов кунидан бошлаб кўпи билан кейинги 1 ой кўшимча тўлов тўлашдан озод қилинади.

У. ХУКУҚБУЗАРЛИКЛАР ВА ГАЗДАН НОҚОНУНИЙ Фойдаланиш учун жавобгарлик

5.1. Гўшдан фойдаланишда Истеъмолчи томонидан мажкур шартноманинг 3.17. ва 4.18.-бандида кўрсатиб ўтилган хукуқбузарликларга йўл қуйилиши, Етказиб берувчи ва Истеъмолчининг вақиллари томонидан имзоланганлиги ва икки нусхада тузилган даволатномаси билан расмийлаштирилади.

5.2. Ушбу шартноманинг 5.1-бандига асосан расмийлаштирилган даволатномага мувофиқ Истеъмолчидан, фойдаланган газ ҳажми қиймати (амалдаги тарифлар бўйича) ундириб олинмади.

5.3. Бунда мажкур шартноманинг 5.2-бандида кўрсатилган ҳолатларда газ ҳажми қийматининг ундирилиши Истеъмолчинини қонунийликда белгиланган жавобгарликдан озод қилмайди.

VI. ТАРМОҚДАН ҲИСОБ КЎЙИШ ВА ҚАЙТА УЛАНИШ ТАРТИБИ

6.1. Истеъмолчида куйидаги ҳолатларнинг мавжудлиги ҳамда ушбу ҳолатларнинг бартараф этилишунга қадар газ тармоқларидан ҲИСОБ КЎЙИЛАДИ:

- шартномавий мажбуриятлар бажарилмаганда;

- Етказиб берувчи вақилларини газдан фойдаланиш ускуналари ва ҳисобга олиш курьелларининг назоратдан ўтказишга йўл қуйилмаганда;

- фойдаланилган газ учун хисоб-китоб ўз вақтида амалга оширилмагалиги
натijasида қарздорлик мажбур бўлганда;

- шартномада белгиланган буюртмаларга етарли миқдорда олинган
тўловлар амалга оширилмаганда;

- Етказиб берувчининг ва "Ўзнефтьгазчилик"нинг кўрсатмалари
бажарилмаганда;

-хисоблаш приборларида касалдан зарар етказилганда, прибор
кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнинг ишлашига тўқилиш килувчи
хатти-ҳаракатлар амалга оширилган ҳолатларда;

- газни хисобга олиш приборларида тилки таъсир кўрсатишга ҳаракат
килиш;

- Газдан фойдаланиш қондаларига эъл равнатида газ тармоқларига ноқонуний
уланниш ёки бошқа қондабузарликлар ёқул газни талон-тарож қилиш ҳолатлари
аниқланганда;

Бунда Етказиб берувчи газ таъминотининг ўчирилиши натижасида
етказилган моддий зарар ёки бой берилган фойда учун жаъобдорлигини ўз зиммасига
олмайди.

6.2. Тармоққа қайта уланишда амалдаги қонунчиликка мувофиқ
Истеъмолчида базавий хисоблаш индикторининг ум баравари миқдорида ҳақ
ўндирилади. Шартноманиннг 13.1-бандида кўрсатилган ҳолат бундан мустасно.

6.3. Газ истеъмолини хисобга олиш ва назорат қилишининг
автоматлаштирилган тизим (ПТХНАТ) ларига уланишга истеъмолчиларни масофадан
қайта улаш учун ҳақ ўндирилмайди.

VII. ТАРФЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.

7.1. Етказиб берувчи қуйидагиларга мажбур:

- ўзига қарашли бўлган газ тармоқларини соъ ҳолатида сақлаш ва уларни
ўз хисобидан таъмирлаш-тиклаш;

- ўз газ тармоқларининг техник ҳолатини ва уларда руҳсатсиз уланишларни
аниқлаш учун даврий кўздан кечириш;

- табиий газ етказиб бериш қисқарган ёки тўхтаган тақтирда бу тўғрида
Истеъмолчиларни хабардор қилиш;

- газ хисоблаш ускуналаридан олинган архив маълумотларни, электрон
маълумотларнинг барча параметрларини қамтида ўч йил мобайнида ўзига
сақлинишини таъминлаш;

- шартноманиннг 3.17. ва 4.18.-бандларида кўрсатилган ҳолатлар содир
этилганиги ва ушбу ҳолатларни баътароф этилишини қадар табиий газ
таъминотини қўшимча олоҳлантиришласиз тармоқдан ўчириш;

- табиий газнинг руҳсатсиз истеъмог қилинганлигин, газ тармоқлари моддий
бойликларининг талон-тарож қилинганлиги тўғрисида ҳуқуқни муҳофаза қилиш
органларини хабардор қилиш;

- Истеъмолчида газ етказиб бериш шартномасига қилинган шартлар
асосида газни етказиб бериш;

- қонунда назарда тутилган тартибда монополияга қарши давлат органининг
иқлимкомасига асосан шартномага ўз-тартирлилар киритиш;

- Етказиб берувчи ва ваколатли давлат органларининг мажбурий
кўрсатмаларини бажариш;

- техник хизмат кўрсатиш шартномасларига мувофиқ истеъмолчиларнинг
ички газ тармоқлари, газдан фойдаланувчи ускуналарини техник тафтишдан
ўтказиш ва уларга профилактика хизмат кўрсатиш;

- табиий газ сизиб чиқишида — дарҳол;

- овқат тайёрлаш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг
носозлигида — бир кун давомида;

- иситиш мажмуида иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш
ускуналарининг носозлигида — бир кун давомида;

- иссиқ суъ ва иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш
ускуналарининг носозлигида (иситиш мажмуидан ташқари вақтида) — икки кун
давомида;

- Газдан фойдаланиш ускуналарини 5 сутта мудат ичида айкаштириш;
Етказиб берувчи қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эъта
бўлиши мумкин.

7.2. Етказиб берувчи қуйидаги ҳуқуқларга эъта:

- техник заруратга қўра, Истеъмолчини белгиланган тартибда хабардор
қилган ҳолда, табиий газни етказиб беришни қисқартириш ёки тўхтатиш;

- газ таъминоти тармоқларига руҳсатсиз уланиш ҳолатлари аниқланганда
уларни белгиланган тартибда газ тармоқдан ўзиб қўлиш;

- Истеъмолчилардан табиий газдан фойдаланиш қондалари ва газни етказиб
бериш шартномаси талабларига риъ этилиши талаб қилиш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини ихро қилишдан қонун
ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама воз кечиш;

- газ тармоқларида авариянинг олдини олиш ёки баътароф этиш юзасидан
қечиктириб бўлмайдиган чораларни қўриш зарурати юзига қилишда, Истеъмолчи
билан қелишмасдан ва уни олоҳлантирмавасдан ҳамда худлик билан хабардор қилган
ҳолда, табиий газни етказиб беришни тўхтатиш ёки қеслаш;

- ушбу шартномада назарда тутилган ҳолатларда, аниқланган
қондабузарликлар баътароф этилишини қадар аввалдан олоҳлантирилган ҳолда газ
етказиб беришни тўхтатиш.

- табиий газ етказиб бериш шартномасини бир томонлама Бескор қилиш.

7.3. Истеъмолчи қуйидагиларга мажбур:

- хисобот ойда табиий газ етказиб бериш ва қабул қилиш далолатномасини
ва хисоб-варақасини расмийлантириш учун ҳар ойнинг 5-санасигаъа Етказиб
берувчида электрон газ хисобдонини архив маълумотларни (распечатка) ёки газни
хисобга олиш приборларининг кўрсаткичларини тақдим этиш.

- газдан оқилонга ва тежамкорлик билан фойдаланиш;

- газ хўжалиги газ қувурлари ва ускуналарини техниккиҳатдан соъ ҳолатда
сақлаш;

- газ тармоқларида ёки газдан фойдаланиш ускунасида вужудга келган табиий газ сезиб чиқиши ҳолати ҳақида газ таъминоти ташкилотги диспетчерлик хизматларини зудлик билан хабардор қилиш;

- ўзининг газ тармоқлари дахлсизлигини таъминлаш ва эҳтимоли бўлган руҳсатсиз ўланишларни аниқлаш мақсадида уларни ва улардан ускуналарини муҳташам равишда кўзда тутиб кечириб чиқиш;

- газ таъминоти ташкилотлари газ тармоқларига сертифициқланмаган, газлаштириш лойиҳасига (ЛПХ) мувофиқ бўлмаган газдан фойдаланиш ускунасининг ўланишига йўл қўймастик;

- газ етказиб берувчи вакиллари ва "Ўнефтугазспекция" ҳодимларининг (тегишли гувоҳнома кўрсатишган тақдирда) табиий газни истеъмол қилишни хисобга олиш приборларини ва ёки газдан фойдаланиш ускунасини кунининг исталган вақтида эркин кўздан кечирилиши таъминлаш;

- газдан фойдаланиш ускунасидаги носозликларни (буйдаги турдатки ишларни бажариш ҳукукига эга бўлган ихтисослаштирилган бригадалар ёки ҳодим ёрдамида) бартараф этиш;

- табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборлари кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнинг ишлашига тўсқинлик қилувчи ҳаракатларни амалга оширмастик, уларнинг қасддан бузилишига йўл қўймастик ва ўрнатилган тамгаларнинг бутунлигини таъминлаш;

- табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборлари ишидаги носозлик аниқланган тақдирда, газ таъминоти ташкилотини ўзи учун қўлай шаклда дарҳол хабардор қилиш.

- Газ тармоғи бўлиниши чегарасида табиий газ сарфи бўйича маълумотларни масофадан олиш имкониятини берувчи газ истеъмолчини хисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган (ПІХНАТ-АСКУТ) дивизионга ўланган хисоблаш приборлари истеъмолчи томонидан ўрнатилш.

7.4. Истеъмолчи Етказиб берувчидан қуйдалиларни талаб қилиш ҳукукига эга:

- етказиб берилган табиий газнинг аниқланган ҳажмига ва бошқа параметрларга норози бўлган тақдирда, Етказиб берувчининг табиий газни истеъмолчини хисобга олиш приборлари ишлашининг ишончлилигини текшириш учун комиссия ташкил этиш;

- табиий газнинг стандартлаштириш бўйича норматив ҳужжатларда кўзда тутилган сифатда ва етказиб бериш режимида ривож қилган ҳолда узатилиши;

- табиий газни етказиб бериш шартномаси бекор қилинганда, фойдаланилмаган газ ҳажми учун тўланган суммани қайтариш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини қонун ҳужжатларида мувофиқ бир томонлама бекор қилиш;

- табиий газни етказиб бериш тўхтатилганда, зарарни қоплашга талаб қилиш (шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандлари бундан мустафоно);

- газ етказиб беришни вақтинча тўхатилиши.

Истеъмолчи қонунчилиқ ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳукуқларга эга бўлиши мумкин.

VIII. ТАРАФЛАРНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Етказиб берувчи Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасига асосан газ етказиб берилмаган ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги оқибатида етказилган мошнинг зарар ва бой берилган фойдани белгиланган тартибда қоплайди.

Етказиб берувчи газни етказиб бермаганлик ёки тўлиқ етказиб бермаганлик учун қуйдаги ҳолатларда жавобгар хисобланмайди:

а) Истеъмолчи томонидан газ таъминоти тармоқларига қўшимча газдан фойдаланиш ускунасини руҳсатсиз ўлаш ҳолати аниқланганда;

б) фойдаланилган газ учун тўлов амалга оширилмаганда;

в) қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатларда.

г) истеъмолчи томонидан шартнома талабларига амал қилинмаганда;

д) мажбур шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандларида кўрсатилган ҳолатларда.

8.2. Етказиб берувчи томонидан шартнома мажбуриятларининг бажармаслиги натижасида Истеъмолчига моддий зарар етказилганда, Етказиб берувчининг мансабдор шахсига нисбатан базавий хисоблаш микроининг ўн баробаридан ўн беш баравари миқоринда жарима қўлланади.

8.3. Шартномада кўрсатилган ҳажмдан кам ҳажмда газ етказиб берилган тақдирда, Етказиб берувчига нисбатан Ўзбекистон Республикасининг "Ҳўжалик қортувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳукукий базаси тўғрисида"ги Қонуни асосида жарима санкциялари қўлланилади, қуйдаги ҳолатлар бундан мустафоно:

а) форс-мажор ҳолатлар;

б) мангустрейл газ қувурларида ва газ тармоқларида авария ҳолатлари юз берилганда;

в) қиш даврида вақтинча газ етказиб бериш чекланганда (Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Мақомасининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қарорлари, шунингдек, Қоржақалпоғистон Республикаси Вазирилар Қенгаши, вилоятларда Ташкент шаҳри ҳокимлиқлари қарорлари билан тасдиқланган газ етказиб бериш тармоғидан ўзиб қўйилмайдиган объектлар рўйхатида киритилган қорхоналардан ташқари);

г) шартнома асосида Истеъмолчи томонидан ўз зиммасига олинган мажбуриятлар бажарилмаганда.

8.4. Етказиб берилган табиий газнинг сифати шартнома ёки норматив ҳужжатлар талабларига мос келмаганда, Истеъмолчи газ қабул қилиш ёки унинг учун ҳақ тўлашни рад этганда Етказиб берувчидан етказиб берилган сифати зарур даражада бўлмаган газ ҳажми қийматиининг 20 фоизи миқоринда жарима тўлашга талаб қилиш ҳукукига эга. Агар, газ қиймати тўланган бўлса, Истеъмолчи Етказиб берувчидан белгиланган тартибда тўланган суммани қайтаришни талаб қилиш ҳукукига эга.

8.5. Етказиб берувчи томонидан шартномада кўрсатилган ҳажмлардан кам газ етказиб берилганда, Етказиб берувчи Истеъмолчига моддий ўтган ҳар бир кун учун мажбуриятларнинг бажарилмаган суммасининг 0,5 фоизи миқоринда, бироқ етказиб берилмаган газ қийمатининг 50 фоизидан ошмайдиган миқорда пеня тўлайди.

8.6. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ хақи ўз вақтида тўланмаган тақдирда, Истеъмолчи муддати ўтган хар бир кун учун мудлати ўтгангўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорда, бىроқ мудлати ўтган тўлов суммасининг 50 фоиздан ошмайдиган миқдорда пеня тўлади.

IX. КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ТАДАВЛАР

9.1. Ушбу шартноманинг хар бир тарафлари бир-бирига нисбатан амалдаги коррупцияга қарши кураш талаблари, шу жумладан, бу билан чекланиб қолмасдан, барча амалдаги қонун ва қондаларга оид шартларни ва талабларни талаб этилишини ифода қилади ва қафолат қилади.

9.2. "Истеъмолчи" "Етказиб берувчи"га мажбур шартнома доирасида қуйидагиларни қафолат қилади ва қуйидаги мажбуриятларни ҳам ўз зиммасига олади: Шартноманинг амал қилиш муддати давомида у (шунингдек, унинг ходимлари, директорлари, агентлари ва бошқа вакиллари), истеъмолчи манфаатлари учун агент ёки вакил сифатида ҳаракат қилиб, "Етказиб берувчи"нинг коррупцияга қарши амалдаги талабларига ва Ўзбекистон Республикасининг барча қонун ва қондаларига қатъий риоя қилади.

X. НИЗОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ ТАРТИБИ

10.1. Келишмовчиликлар ва низоли масалалар юзата келиш тақдирда томонлар қоидага кўра, уларни сулҳча ҳал этиш чораларини кўрадилар.

10.2. Келишмовчиликлар ва низоли масалаларни ҳал этиш учун тарафлар белинган тартибда жавобгар жойлашган жойлаги тегишлиқ судга мурожаат қилишга ҳақлиқир.

10.3. Шартнома шартларини бир томонлама рад этиши ва бир томонлама ўзгартиришга йўқ қўйилмайди, қонунда белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

XI. ФОРС-МАЖОР ҲОЛАТЛАР

11.1. Томонлар:

а) табиий офатлар;

б) магистрал газ қувурларида ва газ тармоқларида, газни қайта ишлаш қорхоналари ва газ казиб чиқариш жойларида қўлланган авария вазиятлари юзата келганда, шунингдек енгилб бўлмас кучлар туфайли содир бўлган табиий офатлар, хурусан, сел, ёмғир, сув тошқини, ёлгин чикилиши, ер қимирлаши, вилрус тарқалиши ва пандемия даврида ҳамда Хукумат қарорига асосан тарафлар шартнома бўйича ўз мажбуриятлари бажариш имкони бўлмағи қолганда жавобгарликка жалб этилмасдан, газ етказиб берилиши тўхташи, қижартириш ёки муносабатларни тўхтатиш хуқуқига эга бўлади.

11.2. Форс-мажор ҳолатлар юзата келган тақдирда, тарафлар хар қандай алоқа воеитаси ёрдамда бир-бирини хабардор қилиши керак.

11.3. Агар, қўрсатилган ҳолатлар 90 кундан ортиқ кун мобайнида сакланиб турса, томонлар музокаралар бўли билан шартномани қелушда бажариш тўрқисидан қарор қабул қилалар.

XII. ШАРТНОМАНИНГ АМАЛ ҚИЛИШИ

12.1. Ушбу шартномага ўзгартириш ва қўшимчалар ёзма равишда расмийлаштирилиши ҳамда гарафлар томонидан имзоланиши керак.

12.2. Бюджет ташкилотлари учун шартнома Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 28 февралдаги ШК-594-сон қарорига асосан Ҳазратчилик бўлини томонидан мажбурий тартибда рўйхатдан ўтказилган кундан бошлаб қўча қиради.

12.3. Шартнома йил 31 декабргача бўлган муддатта тузилган. Шартноманинг мудлати туғандан кейин, агар томонлардан бири шартномани бекор қилиш тўрқисига талаб билан мурожаат қилмаган бўлса, шартнома кейинги йилга ўзайтирилган ҳисобланади.

Бюджет ташкилотлари учун шартнома бир йилга тузилади, шартноманинг мудлати туғандан кейин, агар томонлардан бири шартномани бекор қилиш тўрқисидаталаб билан мурожаат қилмаган бўлса, шартнома кейинги йилга ўзайтирилган ҳисобланади. Бюджетдан маблаг олувчилар хар йили " _____ " йил 31 декабр санасига" амал қилишлари лозим.

12.4. Томонларнинг ушбу шартнома бўйича давлорлари дарьно қабул қилинган кундан бошлаб 30 кун мобайнида кўриб чиқилиди.

XIII. ЯҚУНДОВЧИ ҚОИДАЛАР

13.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 18 июлдаги "Табиий газ ва электр энергиясини сотиш механизмининг тақомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўрқисида"ги № 6010-сон қарорига қабул қилиниши муносабатидан билан Табиий газни улгуржи истеъмолчиларга етказиб бериш жараёнида Ўзбекистон Республикаси бош прокуратураси хуқуқидати Мажбурий ижро бюросининг (БЮИРО) бирва ваколатлари 2020 йилнинг 1-августига қадар амалда бўлади.

13.2. Ушбу шартнома томонларнинг хар бири учун икки нухсада тузилган, иккыла нухсадан ҳам бир хил юридик қўча эга.

